МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КООРДИНАЦІЙНА РАДА З НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
СТУДЕНТСЬКА РАДА

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

86 ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ФАРМАЦІЇ - 2026»

14-15 травня 2026 року

ЗАПОРІЖЖЯ – 2026

ГУМАНІТАРНІ, БІОЕТИЧНІ І ПРАВОВІ АСПЕКТИ МЕДИЦИНИ ТА ФАРМАЦІЇ 361
ЕТАПИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ 361
Нагайлик Д.Ю.
МЕДИЦИНА КИЇВСЬКОЇ РУСІ: НАПРЯМИ, СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ 362
Кривенко А. М.
ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ З ЛЮДЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ ТА ПСИХІЧНИМИ РОЗЛАДАМИ 363
Козак Л.І.
ДЖЕРЕЛА ЗАПОЗИЧЕНИХ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНІВ 364
Кисла П.Є.
АНТИЧНА МУДРІСТЬ У СУЧАСНІЙ ПСИХОТЕРАПІЇ: ВІД ЕПІКТЕТА ДО МЕТОДІВ ПОДОЛАННЯ ТРИВОГИ 365
Колісник Ю.О.
БІОЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ РЕДАГУВАННЯ ГЕНОМУ (CRISPR) В ЄВРОПІ 366
Бевзюк А.Є.
ЯТРОГЕНІЯ В ПСИХІАТРІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ: ПРИЧИНА, НАСЛІДКИ ТА ПРОФІЛАКТИКА 367
Фіногенова К.Ю.
ФАРМ-БЛОГЕРСТВО В ТІКТОК ТА INSTAGRAM: ТРАНСФОРМАЦІЯ НАУКОВОГО СТИЛЮ В «КЛІКБЕЙТ» ТА РИЗИКИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ 368
Величко М.С., Безпальченко Л.М., Губушкіна А.А.
ДОКИРИЛИЧНЕ ПИСЬМО НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ 369
Потапова К.М.
СОЦІАЛЬНЕ СПРЯМУВАННЯ МИСТЕЦТВА МУРАЛІВ 370
Авраменко А. Л.
ФІЛОСОФІЯ МЕДИЧНОГО ДОСВІДУ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: МІЖ СТРАХОМ, САМОДІАГНОСТИКОЮ ТА ВТРАТОЮ ЦІЛІСНОСТІ ОСОБИСТОСТІ 371
Шеставіна Н.С.
ПРАВО НА ЦИФРОВУ ДРУГУ МЕДИЧНУ ДУМКУ В СИСТЕМІ AI-ASSISTED HEALTHCARE: ПРОГАЛИНИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ 372
Бишек М.Ю., Лебич А.С.
ЮРГЕН ХАБЕРМАС І "МАЙБУТНЄ ЛЮДСЬКОЇ ПРИРОДИ": МОРАЛЬНІ МЕЖІ ЄВГЕНІКИ 373
Мастюх М.С.
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ МЕДИЦИНИ КИЇВСЬКОЇ РУСІ 374
Невакшонова А.М.
РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКИХ ДІАЛЕКТІВ ТА ЇХ СУЧАСНИЙ СТАН 375
Горобець А. М.
ПОШУК СЕНСУ ЯК ФУНДАМЕНТ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я: ВІД ЛОГОТЕРАПІЇ ВІКТОРА ФРАНКЛА ДО СУЧАСНОЇ СТІЙКОСТІ 376
Бровко К. І.
МЕНОНІТИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОСИСТЕМИ СТЕПУ ПІВДЕННОЇ УКРАЇНИ В XIX СТ. 376
Мурашова Д.Д.
ЗАХИСТ МАЙБУТНІХ ПОКОЛІНЬ ЧЕРЕЗ БІОПОКРАЩЕННЯ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ: ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ 377
Зінчук М.В.
ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕХНІК МЕДИТАЦІЇ 378
Портна Д.І.
ЛОГОТЕРАПІЯ ВІКТОРА ФРАНКЛА ЯК РЕСУРС ПОДОЛАННЯ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ КРИЗИ ДЛЯ ЛЮДИНИ 380
Авраменко А. Л.
СУБ'ЄКТИВНА ОЦІНКА СТУДЕНТАМИ ВПЛИВУ ПОВІТРЯНИХ ТРИВОГ НА РЕЖИМ СНУ ТА КОГНІТИВНІ ФУНКЦІЇ. 381
Жураківська В.М., Фігель.С.Д.

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКИХ ДІАЛЕКТІВ ТА ЇХ СУЧАСНИЙ СТАН

Горобець А. М.
Науковий керівник: к. ф. н., доцент Сидоренко О. В.
Кафедра культурологія та українознавство
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Діалекти – це регіональні варіанти мови, що мають специфічні фонетичні, граматичні та лексичні особливості, важливі для історії розвитку української мови. Вивчення діалектів допомагає краще зрозуміти становлення мови та їх розмаїття.

Мета дослідження. Проаналізувати розвиток діалектів від їх формування до сьогодення та визначити умови, що впливали на їхній розвиток.

Матеріали та методи дослідження. У роботі застосовано описовий та порівняльно-історичний методи аналізу наукових джерел та словників, що дало змогу простежити генезис українських діалектів.

Отримані результати. Формування діалектів розпочалося ще за часів Київської Русі внаслідок поділу племен та їхнього життя на певній території. На їх розвиток впливали різні фактори:

1. Географічний чинник, наприклад, природні бар'єри обмежували контакти між населенням різних регіонів. У результаті в кожній місцевості формувалися власні територіальні діалекти: ґазда, вуйко (Карпати), жинка, гурок (Полісся).
2. Соціально-історичний чинник. На розвиток діалектів вплинули історичні події, зокрема розпад Київської Русі, Люблінська унія, а перебування українських територій у складі різних країн. Це призвело до різного культурного впливу, що посилювало відмінності між діалектами.
3. Інтерференція – вплив сусідніх мов. Так, у прикордонних районах українська мова взаємодіяла з польською, угорською, румунською та німецькою, унаслідок цього з'являлися діалектизми, запозичені з інших мов: файно, бульба.
4. Прагнення до спрощення мовлення. Це проявлялось у скороченні слів, спрощенні граматичних форм, зміні вимови: мені – мі, коровай – курувай.
5. Культурні та економічні чинники. Географічна ізоляція зберігає архаїзми, активні контакти стирають відмінності між діалектами: маржина (худоба), скімити (нити).

Українська мова нараховує три наріччя: північне, південно-східне та південно-західне.

Нині спостерігається зменшення використання діалектів, задля їх збереження створено культурні проєкти «Оселя голосів та історій», «Друкований атлас української мови», додаток BE WITH UA. Діалекти не є чимось застарілим, вони важлива складова мови і виконують низку значущих функцій:

- зберігають культурну цінність і спадщину народу, оскільки передають особливості життя та культури окремих регіонів: кептар (верхній одяг) та вуйко (дядько);
- збереження автентичности, адже в діалектах містяться давні мовні форми, які допомагають вивчати походження мови та її еволюцію;
- виражальна функція, оскільки діалектизми надають мовленню образності та щирості.

Висновки. На розвиток діалектів вплив має географічна, соціальна, побутова ізоляція, історико-політичні події, контакт із сусідніми мовами. Вони залишаються джерелом збагачення української мови та допомагають зберегти історичну пам'ять та культурну спадщину.